

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Rentni davek.

Mej drugimi dvomljivimi dobrotami, s katerimi je mačeha država osrečila nas ponižne „podanike“, zavzema odlično mesto tudi novi davčni zakon. Njegove določbe občuti zlasti hudo srednji stan. V tem, ko se je kmetu davčno breme kolikor toliko olajšalo, dasi so se dohodki iz posestev vsled intenzivnejšega gospodarstva, boljših komunikacij in znižanja hipoteknih dolgov kolikor toliko zvišali, čuti propadajoči obrtnik davčni vijak vedno huje, zakaj, dasi se njegovi dohodki vsled razvoja veleindustrije krčijo od dne do dne, je novi davčni zakon z davki od poslopij, ki jih plačuje seveda najemnik, in obrtni davek v zvezi z osebno dohodarino, obrtnika precej čutno obremenil.

Najbolj se ozira novi davčni zakon, če ga smem sploh še novega imenovati, na korist velikega kapitala. Kdor ima kake male prihranke, se ne more odtegniti rentnemu davku, k večjemu, da plačuje rentni davek zanj tisti zavod, kjer ima svoje prihranke naložene. Veliki kapitalist pa se brez vseh težav odteguje plačevanju rentnega davka, kar nam pričajo izkazi o davčnih dohodkih. Ves rentni davek nese državi samo 6-9 milijonov kron, kar je primerno kapitalu osmih milijard kron. Ker je pri hranilničnih vlogah, pri hipotekarnih obrestih, pri penzijah in rentah vsaka davčna defraudacija izključena, se mora večji del plačanega rentnega davka smatrati kot dohodek iz tega vira. Potem pa ne pride na veliki mobilni kapital skoro ničesar in se sme v polno pravico reči, da ravno največji kapitalisti ne plačajo nika-kega rentnega davka.

In to je popolnoma naravno, zakaj veljavni davčni zakon je ohranil avstrijskim efektom že poprej dovoljeno davčno oproščenje. In v prejšnjih časih se je skoro vsakemu vrednostnemu papirju zagotovila davčna prostost, samo da so špekulantje delali lepše profite.

Z uvedbo rentnega davka se je vnel jako oster finančno-političen konflikt mej translitvansko in mej dunajsko vlado. Po

zakonu bi se moralo namreč od ogrskih papirjev v naši državni polovici plačevati rentni davek prav tako, kakor od družih inozemskih papirjev. Madjari so se temu z vso odločnostjo uprli, vedoč, da je cislitvanski rentni davek velika nevarnost za ogrski kredit.

Financiálna moč Ogrske je posledica zveze s Cislitvansko, skupna valuta je jamstvo za vrednost ogrskega denarja. Cislitvanski kapital bi se pač prav lepo zahvalil za ogrske papirje, če bi se mu obresti ne plačevale v avstro-ogrski valuti, in zato tudi Madjari vedno gledajo na to, da se ohrani skupna valuta, ker vidijo v njej jedino podlago ogrskega kredita.

V cislitvanskih rokah je ogrskih papirjev v vrednosti štirih do petih milijard, ki nesejo na leto do 150 milijonov kron obresti. Rentni davek bi torej znašal okroglo šest milijonov kron. Ta rentni davek, v zvezi z drugimi okolnostmi, je provzročil, da so cene ogrskim papirjem silno padle. Dočim je pred dvema in tremi leti bila kurzna vrednost ogrskih papirjev povsem jednaka, so vsled rentnega davka kurzi ogrskih papirjev padli kar za 5 do 6 odstotkov.

Naravno je, da se poganja ogrska vlada z vso silo za odpravo rentnega davka, in to iz ozirov na ogrski državni in na ogrski hipotekarni kredit. Tisti ošabni in domišljivi Madjari priznavajo celo izrečno, da jim ni obstati, če se jim zapre cislitvanski denarni trg. Doslej se cislitvanska vlada ogrski presiji ni vdala in ni dovolila ogrskim papirjem zahtevane davčne prostosti, toda v zadnjem času so se mej dunajsko in mej peštansko vlado zopet začela pogajanja, in sedaj se čujejo glasovi, da se hoče dunajska vlada vdati, in da hoče odpraviti rentni davek za ogrske papirje.

Kako bo to mogoče? No, v naši državi je pač ni stvari, ki bi ne bila mogoča! Vlada je v davčnih zakonih iztaknila določbo, da sme dovoliti gotove olajšave drugim državam, ako velja glede tistih reciprociteta. Ogrska res nima rentnega davka, a vzlic temu o kaki reciprociteti še govora ni, kajti v Ogrski bi rentni davek nič smisla ne imel, saj ni tam nič avstrijskih papirjev.

Reciprociteta bi smela veljati samo, če bi bilo v Ogrski primeroma toliko avstrijskih papirjev kakor je ogrskih papirjev v Cislitvaniji. Ker pa to ni, bi vlada kršila zakon na prav flagranten način, in bi se ji moralo po vsi pravici očitati, da meče denar skozi okno, ako bi odpravila rentni davek na ogrske papirje.

V Ljubljani, 21. junija.

Za razpust državnega zbora

sta se izrekla poleg dr. Steinwenderja v Beljaku še posl. dr. Grabmayr in posl. princ Lichtenstein. Prvi je člen ustavovernih nemških veleposestnikov ter je govoril v Meranu, drugi pa je član krščansko-socialne stranke in je govoril na Dunaju. Oba sta obsojala obstrukcijo, oba dokazovala, da je sedanji parlament za delo nesposoben, ter da je možno urediti razmere v Avstriji le, če se odrede nove državnozbornske volitve, če se uredi jezikovno vprašanje s § 14., in če se državnemu zboru oktroira nov pravilnik. Vsako drugo sredstvo se jima zdi malenkostno in brezpomembno. Grabmayr je hvalil Körberja kot modrega in previdnega državnika, napadal Schönherjance kot državni nevarne politike, dokazoval, da je bil s češko obstrukcijo nemagan parlament, ne pa vlada ter pozivljaj ministrstvo, naj položi odločitev v roke volilcev. Nemškonacionalni listi so z Grabmayrovim govorom jako nezadovoljni, pa tudi nemški, zlasti liberalni listi so proti § 14. Liechtenstein ni zavzel za nove volitve, a jih smatra skraj za neodklonljive. Sicer pa meni princ, da se zgrade važne odločitve šele v jeseni.

Vojna na Kitajskem.

Iz došlih poročil je docela nemožno napraviti si jasno sliko o položaju na Kitajskem. Brzobjavke prihajajo preko Japonske in po različnih ovinkih v Evropo, zato so ali pokvarjene ali nerazumljive. Večina pa sporoča le govornice po mestih, ki so od torišča jako oddaljena. Zategadelj si vesti popolnoma ugovarjajo. Nekateri listi poročajo, da so v ponedeljek zjutraj boksarji pomorili več sto tujcev v Pekinu, vzeli vsa poslaništva ter umorili nemškega in franco-

skega poslanika. Drugi pa javljajo, da vihra nad vratmi Pekina angleška zastava, kar bi bil dokaz, da je podadmiral Seymour že v Pekinu. Toda zopet drugi poročajo, da so kitajske čete zajele Seymourja, ter da bo moral kapitulirati. Preteklo boče pač še nekaj dni, predno dospo zanesljiva poročila. V zadnjih dneh je stopila v ospredje Japonska, ki bo menda po dogovoru z drugimi velesilami napravila zopet red. Japonska more poslati najhitrejše do 50.000 mož pešcev, 12 eskadron in 24 baterij; tekom malo tednov pa še 72.000 mož domobranstva. Če treba, pa ima razen teh čet še 100.000 rezervnikov. Ta japonska armada je docela evropsko organizirana ter more kmalu užgati neizvežbano ogromno kitajsko armado. Velesile so sprevidele, da treba zadušiti revolucijo na Kitajskem naglo, ako ne, se razširi na vse pokrajine. Zato pa je treba večje jednotne armade, ne pa majhnih, z vseh vetrov zbranih oddelkov. Avstro-Ogrska ne pošlje menda nobenih čet, nego — če treba — le še nekaj bojnih ladij. Bajje je dobila I. križ. divizija, sestojeca iz „Cesarja Karola VI.“, „Cesarice in kraljice Marije Terezije“ in „Cesarice Elizabete“, povelje, naj bo pripravljena na odhod na Kitajsko.

Južno-afričanska vojna.

Roberts je še vedno v Pretoriji. Njegove čete so se morale ustaviti pri Van der Merve na železniški progi Pretorija Middelburg. „Daily Express“ javlja, da trpe angleški vojaki pomanjkanje živil. Več vojakov se je zgrudilo od slabosti, ko so prišle čete v Pretorijo. Mnogo jih je umrlo od lakote in napore. Ceste so polne mrtvih konj in mul. Buri delajo dovozu živil največje težave. Najprej so severno Kronstadta porušili železnico ob reki Rhenoster, 14. t. m. pa so hoteli porušiti železnico južno Kronstadta ob reki Zand. Komaj se je posrečilo generalu Knoxu pregnati jih. Istega dne je general Kitchener razpršil čete generala Deweta. „Reuterjev Office“ poroča iz Hammonije 18. t. m.: Velika četa Burov je zbrana nasproti fronti generala Rundla, da bi ga napadla. Glavno mesto Oranja je sedaj Betelehem. Glavno taborišče Burov je pet milj

LISTEK.

Vodovje narašča.

Francoski spisal Emile Zola.
(Dalje.)

Za trenotek sta se obotavljala. Cyprien je zlezal z mačjo ročnostjo na neki dimnik. Aimée je menda hotela čakati, ustavila se je sredi strehe. Videli smo jo prav natanko. Pritisnila je oba otroka na prsi in dvigala se je kakor dolga, temna silueta proti nebu.

Tedaj pa se nam je približala grozna osoda.

Raimbeausova hiša je bila prvotno določena za obrtne namene in bila je slabo zidana. Poleg tega je stala tako, da je v nje pročelje neprestano udarjala voda. Zdelo se mi je, kakor da se stresa po vsakem sunku, in s smrtnim strahom v srcu sem zasledoval vsako kretnjo Cypriena, ki je stopal po strehi.

Kar se je začel zamolkel hrušč. —

Mej tem je vzšla luna ter je razsvetlila ogromno gladino s svojim čistim rumenkastim svitom, tako da smo videli tudi najmanjšo posameznost katastrofe. Raimbeausova hiša se je porušila.

Ko je Cyprien izginil izpred naših oči, smo vsi grozno kriknili. Valovi so se strnili nad podrtinami hiše. Potem pa se je površje nad črnim brezdomom, v kateri se je pogreznilo poslopje, zopet zgladilo; samo zdobljena strešna bruna so štrlela kakor okostja iznad vode. In zdelo se mi je, da vidim mej temi brunni telo, ki se je gibalo, živo bitje, katero se je z nadčloveško silo borilo z elementi.

„Živi,“ sem zaklical. „Hvala Bogu, še živi!“

Neki nervozen smeh nas je stresal vse. Od veselja smo ploskali z rokami, kakor da smo sami rešeni.

„Prišel bode zopet kvišku“ je dejal Pierre.

„Dà, seveda,“ je dejal Gaspard, „glejte, ono bruno na levi skuša prijeti.“

Toda naš smeh je kmalu zopet umolknil. Izpregovorili nismo besedice več, strah nas je dušil v grlu. Videli smo šele sedaj, v kako groznem položaju je Cyprien. Ko se je hiša podrla, stisnila sta ga dve brunni mejsé, in visel je, ne da bi se mogel osvoboditi, z glavo navzdol, par centimetrov nad vodo. Bojeval je uprav grozen smrten boj.

Aimée pa je stala še vedno z otrokoma na sosednji hiši. Krčevito drgetanje je stre-

salo njeno telo. Odvrnila ni pogleda od nesrečnika, ki se je, nekaj metrov od nje, boril s smrtjo. Iz njenega grla pa je prihajalo neprestano grozno rjojenje, podobno tuljenju psa ali blaznika.

„Ne smemo pustiti, da umrje tako!“ je dejal Jaques ves zmeden; „iti mu moramo na pomoč.“

„Morda je možno priti tja po brunih,“ je pripomnil Peter, „ter ga osvoboditi.“

Toda prav takrat, ko so hoteli zlezti na sosednjo streho, se je podrla hiša in tako je bila pot odrezana. Stali smo kakor odreveneli. Mehanično smo se prijeli za roke ter si jih stiskali, da so nam pokali prsti; od strašnega prizora pa nismo mogli odvrniti očesa.

Spočetka je Cyprien še skušal braniti se. Skoro z nadnaravno močjo je upogibal svoje telo na stran, da se je vzdržal nad vodo. Toda napor je bil prevelik. Boril se je vedno še, da bi prišel preko bruna kvišku; tipal je z rokama okrog sebe, da bi se za kaj oprijel. Potem pa se je udal v svojo osodo ter visel nizdol kakor mrtev. Dolgo je trajalo, predno ga je smrt odrešila. . . Počasi se je voda dvigala ter začela močiti njegove lase. Potem pa mu je pljusnil val preko čela, in drugi mu je zakril oči. Počasi je izginila njegova glava.

Ženske so si zakrile z rokami obraz. Mi drugi pa smo se zgrudili na kolena, iztezali roke, jokali in molili jecljaje.

Aimée je stala še vedno na strehi. Držala je oba otroka na rokah in nje grozno tuljenje je donelo daleč tja v noč.

IV.

Ne vem, koliko časa smo ležali tako napol onesveščeni.

Ko sem se zopet zavedel, je bila voda narastla še višje. Segla je sedaj do opeke; naša streha je bila sedaj samo še ozek otok, ki je molel iz nepreglednega vodovja. Hiše na desni in levi od nas so se menda porušile, saj ni bilo družega videti kot vodo.

„Odnoslo nas bode,“ je mrmrala Roza, ki se je držala krčevito za opeko.

Bilo je v resnici čutiti, kakor da se je streha izpremenila v plav, katerega je nalive gonil naprej. Toda ko smo pogledali na nepremično stoječi cerkveni stolp, smo videli, da je bilo vse samo domišljija. Bili smo še vedno na istem mestu, sredi bobnečih valov.

A sedaj se je začel boj. Začetkom je hitel veletok po cesti, a pozneje so mu podrtine zajezile pot ter ga udarjale nazaj. Bil je to pravcati napad. Naliv je zgrabil vsako bruno ali drevesno deblo, katero je

od Ficksburga. Buri so 18. t. m. streljali na angleško taborišče pri Ficksburgu ter so imeli Yeormanryci ves dan boj z njimi. Transvaalski Buri se umikajo pred četami generala Bullerja, da se združijo z oranjskimi Buri. Angleški kolonijski minister Chamberlain je imel 19. t. m. v Londonu na nekem shodu govor, v katerem je dejal, da bo konec južnoafričanske vojne gotovo težak, da pa se mora vsakršna poravnava odkloniti, ter da treba napraviti jedenkrat za vselej konec boju. Vojna se ne sme ponoviti več.

Učimo se ruski.

(Dopis.)

Mej najvažnejše pojave v našem narodnem življenju spada to, da se je oživilo zanimanje za učenje ruskega jezika, za kar si je odlični rodoljub g. dr. Jenko pridobil v Ljubljani neminljivih zaslug.

Svoj čas so se Slovenci prav pridno učili ruskega jezika, in bilo jih je jako mnogo, ki so ruski vsaj gladko čitali. Največ pa so bili to neknjiževniki, tako da znanje ruskega jezika ni skoro nič vplivalo na našo narodno kulturo. Veslali smo slej kakor prej v vodovju nemške in laške kulture, dasi se je ranjki „Slovan“ z veliko vnamo in tudi s precej velikim uspehom trudil, da obudi mej nami pravo slovansko zavest. „Slovan“ se je imel boriti s predsodki, ki jih je skoro tisočletno vplivanje nemške in laške kulture mej nami obudilo, a vzlic temu se ga moramo vedno s hvaležnostjo spominjati, kajti da ni bilo njega, kdo ve če bi danes posamezen rodoljub bil v stanu začeti in z uspehom celo akcijo za intenzivno učenje ruskega jezika.

Poleg „Slovana“ se je spominjati tudi „Slovanskega Sveta“. Ta je tudi krepko negoval slovansko idejo in s priobčevanjem praktičnih ruskih tekstov s slovanskimi pripomnjami in slovanskim tolmačenjem mnogo storil, da se je razširilo znanje ruskega jezika. Žal, da „Slovanski Svet“ ni bil mej občinstvom posebno razširjen.

Naši narodni in politični nasprotniki so seveda negovanje slovanske vzajemnosti vedno pisano gledali in porabili najmanjšo priliko, da so nas na višjih mestih denuncirali. Po znanih cesarjevih besedah pokojnemu dr. Poklukarju je nastala kar nekaka panika na Slovenskem. Smo pač bili nekoliko preveč strahopetni in tesnosrčni in smo se vstrašili celo tedaj, ko smo imeli čisto in mirno vest!

Zanimanje za učenje ruskega jezika je od tedaj pojemale. Posamezniki so se sicer še bavili z ruščino, in je Gabrščkova „Slovanska knjižnica“ priobčila kot plod tega zanimanja več prav lepih prevodov iz ruske literature, isto tako „Slovanski Narod“, toda širši krogi se z ruščino niso bavili, ampak največ samo filologi.

Zdaj pa se je to popolnoma prevrglo. Lenarčičev predlog, naj se na ljubljanski realki uvede ruski jezik kot neobligatni predmet, je k temu največ pripomogel. Lenarčič je stavil svoj predlog zgolj iz stvarnih

mogel doseči ter ga vrgel kakor sulico proti hiši. In celo potem ga ni izpustil, nego ga je prijel zopet, da ga iznova trešči v stene, katere so se majale vsled teh neprestanih, jednakiomernih udarcev. V kratkem času je butalo deset do dvanajst takih brunov v nas. Razburkano vodovje je besnelo in hrumelo, in naše noge so močile pene. Pod nami, iz hiše je donelo nekako otlo ječanje, čuli smo, da poka v svojih skladih. Včasih, kadar se je zopet z grozno silo zaletelo v njo kako bruno, smo že mislili, da je vse končano, da se morejo podreti stene ter nas izročiti divjemu veletoku.

Gaspard se je še upal iti do roba strehe. Posrečilo se mu je prijati bruno ter ga potegniti s svojimi močnimi rokami iz vode.

„Braniti se moramo,“ je zaklical. Jaques se je sedaj tudi trdil, da bi pridržal dolg drog, kateri je plul mimo. Pierre mu je pomagal. Jaz pa sem proklinjal svojo starost, katera me je storila slabega in onemoglega kakor otroka.

Toda drugi so začeli boj, — trije moške proti jedni reki. Gaspard se je oborožil s svojim brunom ter z njim suval hlode, katere je butala voda ob naše stene. Včasih je bil sunek tako močen, da je padel. Jaques in Pierre sta stala poleg njega ter tudi skušala zadrževati podrtine, katere je nanese voda. (Dalje prih.)

naigbov, brez vsake postranske misli. Morda bi ta predlog izven deželnozbornskih krogov ne bil našel dosti pozornosti, da ga niso znani naši prijatelji izkoristili za najgrše denunciranje naše lojalnosti, a ko je vlada še dr. Jenku prepovedala poučevanje ruskega jezika, tedaj je nastal ogenj v strehi.

Šele to zatiranje in denunciranje je naše ljudi napotilo, da so začeli premišljevat o pomenu znanja ruskega jezika. Spoznali so, da je ruski jezik danes svetovni jezik, ki je za vsacega posameznika lahko velikega praktičnega pomena, da je znanje ruskega jezika v kulturnem in gospodarskem oziru največjega pomena za vse narode, zlasti še za slovenske, in spoznali so, da je znanje ruskega jezika važen korak k uredničenju našega ideala, k resnični slovanski kulturni in narodni vzajemnosti. In to spoznanje je provzročilo, da se je izredno mnogo rojakov in rojakinj lotilo učenja ruskega jezika. Gospod dr. Jenko si je pridobil neprecenljivo zaslugo s tem, da je prevzel učenje in ustanovil „Russkij kružok“. Njegov vzgled je tudi rojake v drugih krajih napotil, da so se poprijeli učenja, a upati in želiti je, da se to zgodi tudi drugod. V Novem mestu, v Kranju, v Celju, v Trstu itd. vlada veliko zanimanje za to. Če se to ohrani, če se bo delovalo tako, kakor se je začelo, potem se mora v kratkem razširiti znanje ruskega jezika po vsem Slovenskem. Količnega pomena bi to bilo v narodnem in kulturnem oziru, o tem nam pač ni treba še posebej govoriti, saj se je o tem že dovolj pisalo. Naj bi zatorej rodoljubi, ki so zmorni ruskega jezika, posnemali požrtvovalnega dr. Jenka, da se uresniči splošna želja in se doseže, da bo vsak resnično izobraženi Slovenec znal ruski.

Civilna godba v Ljubljani.

Pripravljalni odbor za ustanovitev civilne godbe v Ljubljani je izdal nastopno okrožnico:

„V soboto dne 9. junija 1900 se je zbralo v „Narodnem domu“ več prijateljev godbe na dogovor zaradi ustanovitve civilne godbe v Ljubljani. Iz dolgega in temeljitega pretresovanja se je uvidelo, da je skrajni čas ustanoviti tako godbo, in da je za stolno mesto Ljubljano naravnost sramotno, da še nima dobre civilne godbe. Po manjših mestih, kot je Ljubljana, po trgih, vaseh in docela po posameznih tovarnah si goji prebivalstvo primerne civilne godbe, a Ljubljana, središče Slovenske, je nima. Občinski svet je uvidel potrebo, ustanoviti civilno godbo že pred leti, in posebno predlansko leto se je veliko pečal s tem prasanjem, a, žalibože, moral je opustiti to misel iz tehtnih razlogov. Kdor pozna ljubljanske razmere, gotovo dobro ve, kako živo pogrešamo dobre civilne godbe. To so uvideli tudi zbrani prijatelji godbe, ter so zategadelj izvolili izmed sebe podpisani odbor, kateremu se je naročilo vzeti zadevo takoj in intenzivno v roke.

Izvoljeni odbor se je posvetoval ter je prišel do prepričanja, da je pred vsem treba ustanoviti godbeno šolo, preskrbeti dobrega kapelnika in nabrati potrebnih denarnih sredstev pri meščanstvu, društvih, mestni občini, deželnem odboru itd. Dober kapelnik, g. Benišek nam je zagotovljen, učencev in izvežbanih godcev nam je na izobilje na razpolago, le denarnih sredstev še nimamo zagotovljenih toliko, da bi problem mogel stopiti v akcijo.

Obračamo se torej na p. n. občinstvo s prošnjo, naj nas podpira pri prevzetem težavnem poslu ter naj nam vsakteri, ki se zanima za kulturni napredek naše bele Ljubljane, obljubi primeren letni ali mesečni donesek za ustanovitev in vzdrževanje civilne godbe. Obljubljene svote je zabeležiti v okrožnico. S pobiranjem doneskov in s poukom godbe se bo takoj pričelo, ko se uvidi, da je obljubljenih toliko doneskov, da je mogoče vzdrževati šolo in godbo. Godba bila bi spojena z gasilnim društvom.

Pripravljalni odbor je pripravljen storiti vse, kolikor mu bo največ mogoče, da se ustanovi taka godba, da bo primerna za stolno mesto Ljubljano, in da bo s svojim prvim javnim nastopom iznenadila vesoljno občinstvo.

Želeč in proseč mnogobrojnega odziva na ta poziv se priporoča

pripravljalni odbor.“

Ker v Ljubljani res živo pogrešamo civilne godbe, in ker je mogoče, da na ta

način pridemo do dobre, za stolno mesto Ljubljano primerne civilne godbe, priporočamo izproščeno misel, želeč, da bi se čim preje posrečilo odboru dobiti dovolj rednih prispevkov.

Odboru samemu ni mogoče naprositi vsakega posameznega meščana za prispevek in zategadelj je naprošeno p. n. občinstvo, naj ustmeno ali pismeno naznani „vodstvu civilne godbe v Ljubljani“, s kakšnim letnim ali mesečnim doneskom je kdo pripravljen podpirati to godbo. Prijateljem godbe, ki so pripravljeni nabirati doneske, so nabiralne pole pri odboru na razpolago.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. junija.

— Osebnosti. Finančni koncipist g. Ivan Milohnoja je imenovan finančnim komisarjem.

— Občinski svet ljubljanski ima v petek, dne 22. t. m. ob šestih zvečer v mestni dvorani izredno sejo. Na dnevnem redu so: Predsedstvena naznanila. Dopolnilne volitve po jednega člana: v finančni odsek, v direktorij mestnega vodovoda, v direktorij mestne elektrarne, v kanalizacijski odsek, v pokopališki odsek, v nadzorovalni odsek za gradnjo mestne jubilejske ubožnice in poročila: o načrtu začasnega dogovora z delniško družbo za plinovo razsvetljavo v Ljubljani; o razpisu c. kr. deželnega predsedstva za Kranjsko št. 2185/pr. z dne 8. t. m. v zadevi ljubljanskih uličnih napisov; o gradnji cesar Franca Jožefovega mostu mesto sedanjega lesenega mesarskega mostu; o zahtevi M. Rutarjeve, hišne posestnice na sv. Petra cesti št. 51 v zadevi odstranitve stopnjic pred njeno hišo; o uredbi mestne ljudske kopeli; o določbah in predpisih za kopel; o plačah za kopelščika in kopelščico in o službenih predpisih za nju; o stavbnem programu za poslopje, v katerem se ima nastaniti ces. kr. državna obrtna šola; o poročilu ravnateljstva c. kr. velike realke v Ljubljani o nedostatkih pri kurilnih napravah v realčnem posloplju; o prošnji nekega bivšega mestnega uslužbenca za odpis nekega dolga; o prošnji nekega mestnega uslužbenca za dopust in kuratorija cesarja Franca Jožefa I. mestne višje deklishe šole poročilo o personalnih zadevah te šole.

— Glavni močvirski odbor se je danes konstituiral in obstoji iz 17 odbornikov. Izvoljeni so sledeči gospodje: Od deželnega odbora: Josip Lenarčič, veleposestnik in deželni poslanec z Vrhnik; Fran Povše, državni in deželni poslanec, deželni odbornik in veleposestnik, ter Fran Sbrizaj, deželni inženir v Ljubljani. Od obč. sveta ljubljanskega: Jakob Tomec, mestni nadkomisar, in Fran Žužek, c. kr. nadinženir v p. Od posestnikov močvirskega okraja posestniki: Gabrijel Jelovšek, župan z Vrhnik; Fran Petrič iz Blatne Brezovice; Josip Vrbič, tovarnar iz Dul; Janez Artač iz Notr. Goric; Peter Oražen iz Vnanj. Goric; Janez Kanc iz Podsmreke; Janez Zavašnik z Viča; Fran Trtnik iz Ljubljane; Fran Škof iz Ljubljane; Martin Peruzzi iz Lip; Karol Lenč z Lavrice in Martin Zdravje, župan s Studenca. Pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ljubljani vršila se je danes volitev načelnika in njega namestnika v glavni odbor. Izvoljena sta bila gospoda: Fran Trtnik, deželne blagajne kontrolor in posestnik, načelnikom, in Fran Žužek, c. kr. nadinženir v p., njega namestnikom.

— Vevški delavci pred sodiščem. Ker državno pravdnstvo ni našlo povoda preganjati Franceta Briceljna in tovariše zaradi hudodelstva javne sile, odstopilo je po končani preiskavi spise okrajnemu sodišču s predlogom, da se ima postopati zoper Franceta Briceljna in njegova tovariša, Antona Klešnika in Iv. Velkavrha radi tega, ker so baje s strašilnimi in posilnimi sredstvi skušali braniti delavcem, da bi se dela po svojem prostem sklepu ne poprijeli, zoper Antona Klešnika pa še posebej radi tega, ker je v tovarni kadil cigareto in skušal (!?) nekega uradnika, ki je silil v njega, proč odriniti. Danes vršila se je pri tukajšnjem okrajnem sodišču o teh obtožbah glavna razprava, in so bili vsi obtoženci v zmislu predloga zagovornika popolneno oproščeni. Izkazalo se je, da niso nobenemu, in posebno tudi ne tovarniškemu vodstvu sile delali, in da so se delavci v

obče vedli povsè mirno in dostojno, kar je gotovo vsega priznanja vredno, ako se pomisli, da je tovarniško vodstvo s svojim brezobzirnim obnašanjem delavce dražilo, kolikor je moglo. Vse kazensko preganjanje delavcev provzročila je smešno pretirana prična izpovedba ravnatelja Edvarda Resza, ki je dogodke za časa stavke naslikal tako strahovito, kakor da bi se šlo za revolucijo na Kitajskem.

— Jour-fixe slovenskega umetniškega društva. Na sinočnjem jour fixu, na katerem se je zbralo zlasti mnogo dam in gostov, je predaval o ruskem slikarstvu XVIII. in XIX. veka g. akademični slikar Peter Žmitek iz Petrograda. G. Žmitek iz Krope, ima rusko državno ustanovo ter študira že več let na imperatorski akademiji, kjer mu je učitelj slavni ruski slikar Rjepin. Gospod predavatelj je očrtal na kratko začetke ruske slikarske umetnosti in popisal glavne slikarje, ki so — rodom Italijani, Danci, Poljaki in Rusi — dovedli rusko slikarstvo do sedanje njegove višine, na kateri so prvaki Ščedrin, Vereščagin, Rjepin in drugi. Gosp. Žmitek bo svoje predavanje nadaljeval.

— Kres in velik umetalen ogenj bode žgala v soboto zvečer narodna skupina v Dobropolju na Dolenjskem. Vrli narodnjaki hočejo s tem pokazati, kaka je njih vztrajnost in kako se borijo za svoje narodno pravo, čeravno jih je kaplanček g. Žaga že dostikrat v pridigah zaničeval ter kot eden tistih, ki imajo „prvo besedo“ v „videmski zadrgi“, že večkrat s „Slovenskim Narodom“ vred metal raz prižnico. Pretečeno nedeljo se je g. Žaga v svojem govoru v cerkvi pri sv. Antonu spodtaknil nad g. nadučiteljem E., kateri kot orgljan ob nedeljah pri sv. maši streže ter rekel, da se njemu, g. Žagi, tako orgljanje zdi preveč okroglo (!). Radi teh žaljivih besed, ki jih je g. Ž. javno proti občinstvu radi g. učitelja E. izustil, je on po povzdigovanju orgljanje in petje v cerkvi ustavil. O tem bodemo še kaj več govorili. Dostaviti moramo še, da je kritik g. Ž. občinstvo že vajeno, in da se za iste le malokdo zmeni. Ker je on jako majhne postavice, in ker bi se rad nad vse, sosebo nad one, kateri ga zdaj odmerijo, povikšal, dal si je v ta namen napraviti mali stolček, da se ga na leci, kadar svojim ovčicam pridiguje, posluži. Ni li to znak povikševanja; zakaj si ne da napraviti lestve?

— Slovensko trgovsko pevsko društvo. Ker se bliža napovedana narodna veselica, opozarja in prosi vse gospode pevce, naj se zanesljivo udeleže pevskih vaj. Prva vaja bo danes ob polu 9. uri zvečer.

— Umrl je v Škofjiloki v starosti 83 let vpokojeni davkar g. Pavel Guldenprein. Bodi občespoštovanemu možu zemljica lahka!

— Nagla smrt. V „Zvezdi“ je danes dopoldne nagloma umrla tašča narodnega kavarnarja g. Krapša gospa, Marija Krašna. Zadel jo je mrtvoud.

— Talijo za rešitev življenja v dvojnem znesku 105 K je deželna vlada priznala 16letni Mariji Vencelj iz Jelše, ki je 21. m. m. z nevarnostjo za lastno življenje rešila iz goreče hiše dva otroka posestnika Kočmana.

— Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj je sklenilo v svoji predzadnji seji proslaviti v Mozirju 100letnico A. Slomška. Pri isti seji so se tudi sprejele sledeče resolucije: 1. Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj sedaj še ne izstopi iz „Lehrerbunda“, stori pa ta korak, kakor hitro bodo ostala spodnještajerska društva za to. 2. Naj se deluje na to, da se pod okriljem „Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev“ združijo vsa spodnještajerska učiteljska društva v deželno društvo, katero naj v stanovskem in šolskem interesu solidarno postopa za deželnim društvom za nemško učiteljstvo. Načelnik našega društva naj glede druge resolucije naprosi celjsko učiteljsko društvo, da isto vzame vso akcijo v roke.

— Starinske izkopnine je zopet našel izkopalec starin gosp. Vnuk v Hajdinju pri Ptuj. Razkril je pod neko njivo dve veliki poslopji, dolgi 22 m. Tla so v mozaiku, precej dobro ohranjena, pa tudi na stenah so različne slike. Vrhu tega so našli na tem mestu svetilke, posodo itd. Večino najdenih stvari so prenesli v Ptuj v ondotni muzej.

— **Novo gasilno društvo se snuje v Motniku** v kamniškem okraju.

— **Najnovije sredstvo zoper pijančevanje.** V Grižah pri Celju živi ženska, ki ji pravijo „Florijanova“. Njen mož se ga je večkrat rad nasrkal, kar pa njej seveda ni bilo po volji. Ker dobra beseda ni pomagala, voli „najradikalnejše“ sredstvo, ki ga svet sploh pozna... One dni bile so ravno maše-zadušnice. Florijanova gre torej potihoma v cerkev ter vzame mrtvaško glavo z rakve na sredi cerkve. Ta ji pride prav! — Spala je z možem, z nepopoljšljivim Florijanom, v jedni postelji. Drugo jutro se še pošteno skregata, potem pa žena veli možu, naj pogleda v postelj, tam bo nekaj zanj, — nato pa odide z doma. Radovedni mož brska po postelji, liki bi iskal zaklad, — pa kaj najde?! Iz slame se mu prisveti mrtvaška glava, na koji je sladko spal s svojo „boljšo polovico“ vso noč. Jeza ga zgrabi ter nemudoma naznani svojo ženo, dobro vedoč, da mu je to ona nastavila v postelj. Med tem se povrne Florijanova v trdni veri, da je mož zdaj za vselej ozdravljen. Stokrat raji bi ga imela! Vsa zadovoljna vzame lobanjo, priveže si jo pod krilo, ter hajdi z njo spet nazaj! Kdo je bil pač bolj vesel, ko cerkovnik, ki je bil radi nje v največjih skrbeh, — od kod takoj drugo dobiti... Revna ženska se bode morala zagovarjati pred sodiščem. — Ta slučaj nam zopet jasno kaže, kako babjevrno je še naše priprosto, neuko ljudstvo, kako so v njem vkoreninjene razne vraže itd. . . , ker je vse posledica nevednosti ter pretiranosti od neke druge strani. Saj pa vendar še dandanes toliko slišimo o skrivnostnih močeh kostij mrtvecev in drugih takih ostankov. — Morda se pa vendar poboljša pijani Florijan; no, potem bomo to naznanili vsemu svetu.

— **Velikega orla** je ustrelil neki kmečki fant blizu gradu v Podčetrtku. Ne navadna ptica je imela znamenito vrednost, ker je merila z razpetima perutnicama tri in pol metre. Srečen „lovec“ pa je orlu perutnici odrezal ter jih dal sosedom, orla pa je s svojimi prijatelji — pojužinal. Sedaj pa je „lovca“ povabilo sodišče na odgovor.

Obesil se je v Gornji vasi v krškem okraju 20letni hlapec Alojzij Pouhly, ker je imel vsled razkritja svojih ljubavnih razmer doma sitnosti.

— **Črešnje** so posebno bogato obrodile na Čatežu, eno uro hoda od železniške postaje Velika Loka. Kupci bi najbolje kupili blago na drevji. Črešnje se dobe samo finih vrst in ne zaostajajo na kakovosti in debelosti nič za drugimi. Zdaj je zrela vrsta „Vipavka“.

— **Obsojeni ropar.** Mariborsko potratno sodišče je obsodilo 30 letnega Jurija Doberšeka iz Makol v sedemletno težko ječo, ker je lansko poletje oropal v Cirkovcah 70letnega Boštjana Frangeša za 4 gl.

— **Akademično-tehn. društvo „Triglavl“** v Gradcu ima v soboto, dne 23. junija svoje tretje redno občno zborovanje v letnem tečaju 1900 v društvenih prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Slovenije“. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo častnega sode. 5. Slučajnosti. (Sprememba poslovnika itd.)

— **Samomor pri „Woerishofen“.** Včeraj zvečer okoli polu 9. ure je priletel šolski učenec Ivan Lekan, stanujoč v Studentovskih ulicah št. 9, ves prestrašen na policijo in je povedal, da je našel v gozdu blizo „Woerishofen“ mrtvega človeka. Deček bi bil moral iti s stražniki, da bi bil pokazal kraj, kjer leži mrtvec. Ko pa je to slišal, jo je popihal. Stražniki so šli torej sami v gozd in iskali mrtveca. Zvečer ga niso našli, pač pa danes zjutraj okoli 4. ure na poti v bližini „Woerishofen“, toda že na svetu šišenske občine. Poleg mrtveca se je dobil revolver. Ta okolnost in pa pismo, ki ga je mrtvec zapustil, sta pričala, da se je izvršil samomor. Samomorilec je 16letni realc Bruno Eichelter iz Trbovelj, ki je tukaj stanoval pri svoji teti Amaliji Dellovi v Gospodskih ulicah št. 6. Včeraj zvečer okoli polu 7. ure je šel z doma in ni nihče na njem kaj posebnega opazil. Ker se celo noč ni vrnil, je teta danes zjutraj to naznanila policiji, a tukaj je pa izvedela, da se je nečak ustrelil. Samomor je izvršil najbrže iz strahu pred slabim

šolskim spričevalom. Truplo samomorilčevu so prenesli v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

— **Tlakovanje cest in ulic.** Ta teden so pričeli razkopati Šelenburgove ulice, da polože ondi za poskus asfaltni tlak. Za to pride na vrsto tlakovanje Wolfovih ulic s porfirjem. Letos še izvrši se baje tudi lansko leto projektirana naprava hodnika ob spodnji strani cele Karlovske ceste.

— **Ura v vremenski hišici** — spi. Ta javna naprava stala je lepo svoto mestno blagajno, a je, da si zelo umestna, vendar odveč zanemarjena. Drugi instrumenti navadno, dasi ne vedno, redno funkcionirajo, ura pa stoji in se ne gane že — celo pomlad!

— **Aretovanje s silo.** Včeraj dopoldne je Anton Zlobec iz Vnanjih Goric pijan mahal z nasajeno koso po Tržaški cesti. Stražnik Fran Kukovič ga je vsled tega vstavil, kar pa ga je tako razburilo, da je začel nad stražnikom vpiti in ga psovati, kose pa le ni hotel izsneti. Stražnik ga je aretoval. „Kaj, še žandarji me niso pobrali, pa me bode policaj“, je začel vpiti in se vrgel na tla in ni hotel iti nikamor, dokler ni stražnik dobil pomoči. Stražnika je suval z nogo, ga praskal po rokah in grizel. Koso, katero je imel pri sebi, je vzel posestniku Kotniku na Glincah, pri katerem je kosil. Anton Zlobec je nevaren tat, in še ni dolgo časa, kar je prišel iz zapora.

— **Kamen v glavo** je vrgla služkinja Marija Duševc pet let staremu Alojziju Gorjancu, ker ji je nagajal. Deček je bil na čelu ranjen.

— **Na tla podrl** je včeraj popoldne na Marijinem trgu neki kolesar štiri leta starega Ivana Sterleta. Deček se je le prestrašil, drugoga se mu ni ničesar zgodilo.

— **Kosilo na cesti.** Marija Gotjar, postrežkinja na sv. Petra cesti št. 17 je nesla včeraj popoldne po sv. Petra cesti v košarici kosilo na glavi. Za njo je pridrvil fijkarski hlapec Josip Mencej in jo zadel, da je s košarico vred padla in se je kosilo razlilo po cesti.

— **Ubegli prisiljenec** Josip Deutschmann se je 18. t. m. sam oglasil pri orožnikih v Mekinah, od koder je bil poslan v prisilno delavnico v Ljubljano.

— **Dva samomora.** Dne 28. maja t. l. se je obesil v Gorincah na Koroškem posestnik I. A., ker se mu je zmešalo. — V Rožeku pa je v soboto pred Binkoštni znorela kuharica S. K. Naredila je ob treh zjutraj na dvorišču grmado, jo zažgala in potem stopila v plamen. Na srečo so takoj opazili to njeno početje, pogasili ogenj ter rešili nesrečnico, ki se je strašno ožgala do kolen. Dejala je, da mora sebe žrtvovati in sicer predno cerkovnik odzvojni juternico, ker drugače zgori več drugih oseb. Reva je tudi zblaznela.

* **Strašna rodbinska drama.** Iz Kaltenleutgebena pri Dunaju poročajo: 27letna soproga ravnateljice Tichyjevih apnenic Josipina Neil se je vrgla s svojima 2—3 leta starima otrokoma, z dečkom in deklico, v vodni rezervoar apnenice ter se utopila. Samomorilka je bila omožena šele štiri leta. Njen mož je imel baje dosti vzroka, vložiti prošnjo za ločitev zakona, a je to odlašal do zadnjih dni. 16. t. m. pa sta bila zakonca na sodišču ter podpisala revers za razločitev. Naslednjega dne pa je nesrečnica iz sramote in iz velike ljubezni do otrok, katera bi bil dobil oče, šla sama v smrt.

* **Sladke skrivnosti župnišča.** V aprilu se je vršila v Augsburgu sodna obravnava, ker je tožil župnik Wolfgang Schlecht iz Bliensbacha svojo bivšo kuharico Barbiko Kreller. Kuharica je povedala pri tej priliki kako pikantne reči, kako je živela s tožiteljem. Župnik se je zategadelj maščeval nad kuharico s tem, da jo je ovadil radi oskrunitve groba, radi razžaljenja Veličanstva, radi tatvine in radi razžalitve. Rekel je, da je kuharica Barbika l. 1895 grob neke kmetice, katera je zivela z župnikom v sovraštvu, na ostuden način oskrunila, da je istega leta v pogovoru z župnikom cesarja Viljema II. razžalila ter njemu, župniku polagoma ukradla 200 mark. Državno pravdnštvo pa je odredilo preiskavo samo radi razžalitve župnika, preiskavo radi drugih deliktov pa je ustavila radi sledečih vzrokov: Kar se tiče odkrivanja groba, ga je zakrivil brščas župnik sam, ker je znano, da je župnik maščevanja željen in zavraten. Kar se tiče razžaljenja Veličanstva, se pri-

čevanju župnika ne more prav nič verjeti, ker je znano, da vpliva celo na druge priče. Tudi tožba glede tatvine zategadelj ni možna, kajti župnik laže in zavaja k laži še druge. Toda četudi je morda Kreller res kradla, je imela pri tem zavest, da ima pravico, saj je dokazano, da sta živela župnik in kuharica Barbika kot mož in žena. Zategadelj je stala Kreller le radi žaljenja duhovskega stanu pred sodnikom ter je dobila dva meseca zapora. Barbika pa se je proti obsodbi pritožila in obravnava se je vršila znova v Würzburgu, kjer se je župniku dokazalo, da je prešestnik in nečistnik, da je posilil ženske, in da je zapeljal ljudi k krivemu pričevanju. Kuharica je bila obsojena to pot le na 50 mark globe, ker ni mogla dokazati nekaterih malenkosti. V razsodbi pa se je naglasilo, da se je pregrešil tožitelj župnik proti svojim moralnim in duhovskim dolžnostim. Državno pravdnštvo toži sedaj župnika radi raznih grdobj in se bo torej vršila še ena obravnava. Kurat Koblar, ali je tudi tega župnika postavil „sveti Duh božjim namestnikom?“ Ali ni tak duhovnik izvirg človeštva! In ali ni takih eksemplarjev tudi na Kranjskem?

* **Madjarski dvoboj.** Minolo soboto se je vršil v nekem gozdiču na otoku Csepel pri Budimpešti dvoboj med nekim častnikom in nekim odvetniškim kandidatom. Sveda ni bil ranjen nobeden duelantov, pač pa je zadela kroglja mlado dekle, ki se je sprehajala v gozdiču. Nesrečnica se je zgrudila mrtva na tla.

* **5 milijonov zlata so ukradli** neznanim tatovi iz navadnega tovornega voza na železniški progi Čikago-Terminal-Transfer-Railway. Zlato je bilo v 48 šibikah. Ker na ameriških železnicah tatovi večkrat okrajuje posebne, denar vozeče vagon, so mislili posestniki tistih 5 milijonov in 55.000 mark, da bo zlato varnejše, ako se vozi v navadnih zabojih in v navadnem tovornem vozu. Zlato, ki je bilo namenjeno v Kalifornijo, je tehtalo okoli 50 stotov; zato je mogla izvršiti tatvino le cela družba tatov. Čudno je pač, da take tatvine ni opazil nihče na železnici. Sedaj išče vsa policija v Čikagu premetene tatove.

Književnost.

— **Zofka Kveder: „Misterij žene“.** Praga 1900. Cena 1 krono. Tisek Emanuela Stivina. V lastni založbi. 58 strani. Okraske je risal E. Nor. — V tej moderno opremljeni knjigi s sliko gdč. avtorice je zbranih več črtic iz ženskega življenja, o katerih piše v vvodu sama: „Ne vse in ne za vse“. Izražanje je namreč ponekod jako — odkritosrčno ter nas močno spominja dikcije, tehnike ter — nazorov g. Vlada Jelovška, kateremu je ta knjiga (gl. str. 58) tudi poklonjena. Več o teh „misterijih“ o prvi priliki. Knjigo je dobili pri pisateljici v Pragi, Vinohrady, Palackeho trida 53. III. — Pisateljica prisega slepo na ideje Lavre Marholmove ter se ji zdi moški — smešna bestija in brutalen egoist, — ženska pa zagonetna mučenica, poosebljena požrtvovalnost ter žrtva moštva in krivičnih svetovnih razmer. Gdč. Zofka Kveder se dela pesimistko, česar ji vpricho njenih — menda — 22 let pač nihče ne verjame. Toda — ali ima morda res že pravico do pesimizma? — Slog njene pripovedovanja je gladek in živahen, toda v nekaterih črticah, žal, prav moderno (ne moderno) vihrav, površen, bombastičen in včasih docela nerazumljiv. Gramatikalnih in stilističnih pogrškov pa mrgoli. Tudi tiskovnih je odveč. Gdč. Kveder je nedvomno nadarjena pisateljica temperamentnega peresa in bujne domišljije, toda njeno opazovanje je še površno in jednostransko. Spisala je že nekaj — zlasti v nemškem jeziku v „Agramer Tagblattu“ — prav lepih novelic, toda „Misteriji ženske“ bi bili večinoma lahko ostali netiskani. Ako pa se je že hotela revanširati „svetemu“ (!!) „umetniku“ za dvoje zvezkov „Simfonij“, naj bi mu poslala — rokopolis. Ali pa si hoče morda tudi ona pridobiti slavo le s tem, da — „draži in jezi“ literarne „filistre“? Taka „slava“ je jako cenena, a tudi jako naglo minljiva.

— **„Prosvjeta“** ima v XIII. šte. to vsebino: Lovretić Gjena i Josip: Nasmijana usta. Davila pl. Hinko: Težki dani. Kirin Josip: U Rimu. Deželčić Gjuro Stj.: Marijan Marković. Alaupović T.: Prijateljci. Combe T.: Ubogi Marcel. Hirc Drag.: Mijat Sabljar. Tolstoj L. N. grof: Sevastopolske pripo-

viesti. L. E.: Slike iz Kuripešičeva putopisa. Listak. Slike: Bužan: Važan razgovor. Bartonjek Vojtjeh: Na ulici. Ruben Franjo: Motiv iz Sarajevskega polja. Nasad čaja na otoku Ceylonu. Razlučivanje čaja. Spremanje čajevnih pošiljakov. Moda u XVIII. i XIX. veku. Prestolje ruskog cara, carice i carice udove u dvorani sv. Andrije u Moskvi. Pogled na Kremli u Moskvi. U najstarijem delu Kremla: Dvorana za bankete. Krupa, Kamengrad. Ključ, Sokol. Novy Vilibald: Idilica. Utakmica kluba „Richmond Association“ i „kluba koptanja“. Umjetnički prilog.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. junija. Vse dunajsko časopisje se bavi obširno z Grabmayrjevimi govori. Levičarskim listom seveda močno ugaja predlog, naj bi se s § 14. uveljavil najprej nemški državni jezik in potem, ko bi bila vsaka bodoča nemška obstrukcija brezpredmetna, premenil tudi opravilnik tako, da bi postalo obstruiranje nemogoče. Tudi veleficiozni „Fremdenblatt“ gori za nemško Staatsprache. „Arbeiter-Zeitung“ grozi, da bodo socialni demokratje, če se oktroira nov opravilnik, prezidenta poslanske zbornice ven vrgli. To grožnjo izreče toliko laglje, ker bi tudi slovanski poslanci rabili silo.

Petrograd 21. junija. Ruski državni kancelar in minister zunanjih del, grof Muravjev je danes zjutraj nenadoma umrl. Muravjev je bil naslednik Lobanova. Predno je postal kancelar, je bil poslanik v Kodanju.

Rim 21. junija. Kralj je naročil senatorju Saraccu, naj sestavi novo ministrstvo. Saracco je naprosil vojvodo Visconti-Venosto, naj zopet prevzame portfelj zunanjih del.

Dunaj 21. junija. Tukajšnji diplomatski krogi so mnenja, da se na Kitajskem ne napravi še red, tudi če se naredi konec sedanji situaciji v Pekinu, nego da bo treba večletne okupacije, da se napravi trajen in resničen mir na Kitajskem.

Bruselj 21. junija. Mej velesilami se je doseglo popolno sporazumljenje glede uredbe kitajskih homatij. Velesile so se dogovorile, odstaviti sedanjo cesarico in jo internirati v inozemstvu ter posaditi zopet cesarja na prestol in ga postaviti pod evropsko kontrolo. Zajedno so se zavezale, da sedanjih homatij ne izkoristijo, da bi se katera izmed njih polastila kaj kitajskega ozemlja.

Carigrad 21. junija. Danes se je skozi Dardanele odpeljalo 5000 ruskih vojakov na Kitajsko.

London 21. junija. Jutranji listi poročajo iz Shanghaja, da je admiral Seymour s svojo armado, v kateri je velesila Avstrija zastopana s celimi 25 možmi, prišel po mnogih bojih z bokserji v nedeljo v Pekin.

London 21. junija. Lord Roberts javlja, da je general Hunter zasedel Krügersdorp, lord Methuen pa je porazil pod vodstvom Kristijana Deweta stoječo bursko četo, ki mu je hotela zaščititi vstop v Heilbrunn.

London 21. junija. Glasom brzojavk iz Yokohame je došla tja vest, da so evropski zastopniki v Pekinu umorjeni, admiral Seymour pa da je padel v boju. Potrjene te vesti niso. Časopisje sili, naj Japonska napravi red na Kitajskem, ne glede na to, če v to druge velesile privolijo ali ne.

London 21. junija. Japonska vlada je zopet odposlala nekaj vojnih ladij na Kitajsko. Divizija Hiroshima je že dobila ukaz, pripraviti se na odhod na Kitajsko.

London 21. junija. Več angleških vojnih ladij je prišlo v Wisung. Brščas bodo bombardirale ondoto kitajsko trdnjavo.

London 21. junija. „Daily Telegraph“ poroča, da so bokserji v Tientsinu naskočili tujce, da pa jih je 2000 mož broječa evropska armada odbila.

London 21. junija. „Times“ poroča iz Honghonga, da se ustaja bokserjev širi tudi proti zapadu.

Pač čudno je

da je mnogim ljudem, ki so se privadili kake stvari, uprav zoprno, poskusiti kaj novega, četudi je dozdaj porabljen dokazano manjše vrednosti. Tako je n. pr. z ustinimi vodami. Privadili so se s kakim izdelkom in iz gole navade zamujajo poskusiti kaj boljšega. Sedaj priznajo najboljša ustna in zobna voda je „Kosmin“, ker desinficuje ustno duplino, okrepa zoberne in ohrani zobe. Izredno osvežujoči dobri okus „Kosmina“ vzbuja sicer že po prvi uporabi željo, da se trajno uporablja. Steklenica 1 gl., dolgo trajajoča, se dobiva v lekarnah, v boljših drogerijah in parfumerijah. (1212-1)

Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Junij	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperat-ura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
20	9. zvečer	734,0	19,0	sl. jug	del. jasno	
21	7. zjutraj	734,9	16,2	sl. svzhod	oblačno	
	2. popol.	733,9	22,6	sl. jzhod	oblačno	4,3 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 20,0°, normala: 18,3°.

Dunajska borza

dne 21. junija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97,90
Skupni državni dolg v srebru	97,35
Avstrijska zlatna renta	115,40
Avstrijska kronka renta 4%	97,75
Ogrska zlatna renta 4%	115,40
Ogrska kronka renta 4%	91,--
Avstro-ogrsko bančne delnice	1748,--
Kreditne delnice	692,50
London vista	242,20
Nemški drž. bankovc za 100 mark	118,65
80 mark	23,72
80 frankov	19,32
Italijanski bankovci	90,80
C. kr. cekini	11,33

Franjo Krapeš, kavarnar v Ljubljani, naznanja pretužno vest, da je njegova ljubljena tašča, gospa

Marija Krašna

danes, v četrtek 21. rožnika v 75. letu svoje starosti nagloma preminula.

Pogreb drage ranjce bode v soboto, dne 13. t. m. ob 6. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na ondoto pokopališče.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

Drago pokojnico priporočam v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 21. rožnika 1900.

Franjo Krapeš
zet.

(1227)

Sofija Guldenprein naznanja v svojem imenu in v imenu vseh sorodnikov prežalostno vest, da je njen iskreno ljubljani soprog, oziroma svak in stric, blagorodni gospod

Pavl Guldenprein

c. kr. davkar v p.

danes v sredo, dne 20. t. m., ob 6 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj, po kratki boleznici, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 83. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega umrlega bode v petek, dne 22. t. m., popoldne ob 2. uri prenešeno iz hiše žalosti na tukajšnji mirodvor v lastni grob.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v tukajšnji župni cerkvi.

Dragi ranjki se priporoča v blag spomin! (1220)

Venci se hvaležno odklanjajo

V Škofji loki, dne 20. junija 1900.

Mesto vsacega naznanila.

Prodajalka

izurjena v vseh trgovskih strokah na Kranjskem in Štajerskem, želi spremeniti svojo sedanjo službo takoj ali po dogovorjenem času. — Naslov pove upravištvu „Slov. Naroda“.

(1221-1)

Ugodna prilika!

Na najbolj obiskanem kraju v Ljubljani se takoj odda po dobrih pogojih

mala trgovina z drobnim blagom in perilom itd. (1224)

Poižve se pod šifro: Ugodna prilika št. 1000 poste restante Ljubljana.

KÔPEL
Preizkušeno zdravilišče za bolezniz ledvic in najetrij in ledvicah z sladkorna bolczen (diabetes),
Žočne železnice postaja: Polčane (Pöligehach) žočne kamene,
KRASNO PREBIVALIŠČE katarhe v golfiancu in na krklju ifo.

Solicitator

samec, popolnoma izvežban v vseh zadevah, posebno pa v konceptu zemljiško knjižnih in eksekucijskih stvari, želi svojo službo čim preje premeniti ter v Ljubljano priti, bodisi kot solicitator ali pa kot konceptni uradnik. (1219-1)

Naslov pove upravištvu „Slov. Nar.“

Oprava in stelaže

za specerijsko trgovino se kupijo.

Ponudbe pod „stelaže“ na upravištvu „Slov. Naroda“.

(1206-2)

V najem se dá prodajalnica v Filipovem dvorcu

(proti Ljubljani) (1223-1)

in sicer takoj.

Povpraša naj se pri J. C. Mayer-ju.

Ges. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenic. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Mavega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Razglas. (1226-1)

V konkurzno maso Engelberta Leskovec, bivšega trgovca v Vodmatu, spadajoče

špecerijsko in kolonijalno blago

v cenitni vrednosti 3451 K 51 vin., prodaja se temeljem odobrenega sklepa upniškega odbora en bloc proti takojšnjemu plačilu in odpeljauju.

Pismene ponudbe, katerim je priložiti 10% varščine v gotovini, podati je do 30. t. m. na roke podpisanega upravnika konkurzne mase. Inventarni zapisnik je na razpolago v pisarni podpisanega vsaki dan med navadnimi uradnimi urami. Istotam naj se zglati, kdor želi pregledati blago.

V Ljubljani, dne 21. junija 1900.

Advokat dr. Karl Triller

upravnik konk. mase Engelbert Leskovec (Kolodvorske ulice, hiša Štrukelj)

Vsakdo vé, da

modra gospodinja ni nikoli potratna, da se pa tudi modra gospodinja ne boji za vinar, katerega mora za pripoznano dobro blago več plačati, kakor za manj vredno in slabo. Modra gospodinja ne bode na primer nikdar družega mila kupila, kakor sloveče Doering-ovo mlo s sovo, ker vé, da ohrani s tem lepoto in svežost polti, da nadalje najboljše dobi, kar more nuditi milna bransa, ter da vsejedno kupi po ceni. Doering-ovo mlo s sovo bode vsakemu toaletno mlo! Povsod se dobiva po 30 kr. d (503-2)

V Ljubljani prodajata: Anton Krisper in Vaso Petričič. — Generalna zaloga: A. Metsch & Co., Dunaj.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 5 lepih velikih sob in z vsemi pripadajočimi prostori na Rimski cesti št. 10 v I. nadstropji se odda z mesečnem avgustom.

Ogleda se lahko vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. (1051-13)

Gostilna

s patentom na dobrem kraju se takoj odda.

Istotam so tudi (1225-1)

lepe kleti.

Naslov pove upravištvu „Slov. Nar.“

Lep postranski zaslužek zagotovljen!

Mannheimska zavarovalna družba

išče v vseh večjih krajih Kranjskega

krajevne zastopnike

kakor trgovce, učitelje, občinske organe itd., za svoje na novo uvedeno

zavarovanje proti tatinskemu ulomu in tatvinam

kakor tudi (1222)

za zavarovanje za poškodbe po nezgodah, za dolžnosti jamstva, za steklovne in transportne branše itd.

Prijazne ponudbe naj se pošljejo

glavnemu zastopstvu v Gradcu (General-Representanz)

Roseggergasse 1.

Hiša

na novo zidana v Konjicah se radi bolezniz ugodno proda. Oddaljena je 5 minut od žel. postaje Konjice-Polčane, ter ima 3 sobe, kuhinjo, klet in drvarnico; zraven je 525 □ sežnjev prostoren vrt s sadnimi drevesi ter sočivjem. Za upokojenje ali gospe je hiša jako sposobna.

Več pove lastnik Vincenc Potočnik v Konjicah, Štajersko. (1211-2)

Košnja v mestnem logu

se odda v najem.

Travniki imajo 6 oralov. — Vprašaja naj se v Gradišči št. 7, I. nadstr. (1218-2)

Café-Restavrant Švicarija (Tivolij).

Danes v četrtek, dne 21. junija 1900

v čast

vsem Lojzicam in Lojzetom

VOJAŠKI KONCERT.

Začetek ob 1/2 8 uri zvečer. Vstopnina 20 kr.

K nogobrojnemu obisku vabi

z odličnim spoštovanjem

Fric Novak

(1217-2)

restavratér.

Srajce, kravate, svilnato blago

se popolnoma

sukneno, platneno in drugo manufakturno blago

po polovičnih cenah

nepreklicno le do konca julija t. l.

prodaja (1178-3)

na Sv. Petra nasipu št. 2.

Trgovski pomočnik

prileten, spreten prodajalec v modni in manufakturni stroki ali

gospodična

za prodajalno modne konfekcije in ženskih klobukov, ob enem dobro vešča navadnega knjigovodstva in komptuarskih del dobita dobro in trajno službo. Potrebno je znanje slovenskega ali hrvatskega jezika. Plača po dogovoru. Ponudbe s fotografijo naj se pošiljajo upravištvu „Slov. Naroda“.

(1164-3)

Stanovanja.

Za avgust se oddajo:

2 stanovanji z 2 sobama in kuhinjo

2 „ „ 1 sobo „ „

za takoj pa: (1146-6)

1 stanovanje z 1 sobo in kuhinjo.

Več se izve na Poljanski cesti št. 60.

Vsa luksus-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo jedino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborno pivo“. Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Dalje

(589-23)

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina Vinko Majdiča v Kranju.

Anton Ditrich v Ljubljani

Telefon št. 109.

Marije Terezije cesta št. 2.

Telefon št. 109.